

FÖRVALTNINGSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 34/2000 rd

Statsrådets skrivelse med anledning av ett förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om allmänhetens tillgång till miljöinformation

Till stora utskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagens talman lämnade den 4 december 2000 statsrådets skrivelse med anledning av ett förslag av Europeiska gemenskapernas kommission till Europaparlamentets och rådets direktiv om allmänhetens tillgång till miljöinformation (U 72/2000 rd) till stora utskottet för behandling

och bestämde samtidigt att förvaltningsutskottet skall lämna utlåtande till stora utskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- överinspektör Mika Seppälä, miljöministeriet
- specialrådgivare Eija Siitari-Vanne, justitieministeriet.

STATSRÅDETS SKRIVELSE

Förslagets huvudsakliga innehåll

För att undvika tolkningsoklarheter har definitionen av miljöinformation delvis ytterligare utvidgats och specificerats i jämförelse med direktiv 90/313/EEG. Den föreslagna definitionen täcker information om olika utsläpp i miljön samt genetiskt modifierade organismer. Dessutom har definitionen förtydligats så att det tydligt hänvisas till människors hälsa och säkerhet i den utsträckning miljöns tillstånd påverkar eller kan påverka dessa.

Direktiv 90/313/EEG gäller offentliga myndigheter som har miljöansvar och innehar miljöinformation. Förslagets tillämpningsområde är inte begränsat till enbart miljömyndigheter. Definitionen på offentlig myndighet täcker också sådana organ utanför den offentliga sektorn som

tillhandahåller allmännyttiga tjänster, antingen med stöd av lag eller genom arrangemang i samarbete med andra myndigheter. Definitionen avvikar delvis från den motsvarande definitionen i Århuskonventionen.

Medlemsstaterna skall befordra att alla har effektiv tillgång till miljöinformation. Detta kan enligt förslaget innebära aktiv information om myndigheter, register och förteckningar som behandlar miljöinformation.

Direktivförslaget betonar aktiv spridning av miljöinformation i högre grad än direktiv 90/313/EEG. För att uppnå detta bör man använda befintlig telekommunikations- och datateknik. Förslaget innehåller också en icke uttömmande lista över den typ av miljöinformation

som minst borde göras tillgänglig och spridas till allmänheten inom gemenskapen.

I förslaget finns också en bestämmelse om att offentliga myndigheter utan dröjsmål skall sprida all information om ett direkt hot mot människornas hälsa och mot miljön. Det är nödvändigt för att de människor som troligtvis kan påverkas av detta hot skall kunna vidta nödvändiga åtgärder.

Statsrådets ståndpunkt

Förslaget kan godkännas ur Finlands synvinkel. De brister som konstaterats i den praktiska tillämpningen av direktiv 90/313/EEG, genomförandet av Århuskonventionen och den snabba utvecklingen inom informationstekniken förutsätter ett nytt direktiv. För ratificeringen av Århus-

konventionen är det viktigt att gemenskapens institutioner tillämpar samma öppenhet i fråga om miljöinformation som i förslaget till direktiv.

I förslaget bör ingå en definition på när en handling kan anses vara färdig, eftersom handlingar som produceras under beredningen i praktiken utgör en stor grupp icke offentliga handlingar. I mån av möjlighet bör det övervägas en separat bestämmelse som skulle säkerställa tillgången till information gällande beredning av miljölagstiftning och planer med omfattande konsekvenser.

Myndighetsbegreppet i artikel 2.2 b och c bör förtydligas.

Betydelsen av skillnaderna mellan vissa punkter i direktivförslaget och Århuskonventionen bör utredas.

UTSKOTTETS STÄLLNINGSTAGANDEN

Motivering

Förvaltningsutskottet finner förslaget nödvändigt, eftersom det förtydligar Århuskonventionen.

Med tanke på en klar tillämpning av direktivet bör det preciseras när ett dokument blir offentligt. Detta gäller speciellt gränsdragningen mellan dokument som bereds och färdiga dokument.

Myndighetsbegreppet i direktivförslaget avviker delvis från de begrepp som används i Finland. Utskottet menar dock att det är viktigt att begreppet definieras tydligt.

I det fortsatta arbetet bör man se till att tillämpningen av direktivet förtydligas och ökar den offentliga tillgången till miljöinformation. Direktivet får inte leda till administrativt tunga förfaranden som försvårar tillgången till information.

Enligt direktivförslaget kan begäran om miljöinformation avslås om offentliggörande av in-

formationen skulle ha negativa följder för "sekretessen avseende officiella myndigheters förfaranden". I detta avseende borde man återgå till ordalydelsen i Århuskonventionen som passar bättre i Finlands lagstiftning.

Korrigeringar i fråga om offentlighet bör göras i det administrativa organ som fattat beslut om offentlighet och inte inom ramen för förvaltningsrättslig lagskipning. Vid utformningen av artikel 6 om prövning bör man se till att administrativt enkla förfaranden bibehålls.

Direktivförslaget har inte direkta effekter på Finlands offentlighetslagstiftning.

Utlåtande

Förvaltningsutskottet anför vördsamt som sitt utlåtande

att utskottet omfattar statsrådets ståndpunkt.

Helsingfors den 12 december 2000

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Matti Väistö /cent
vordf. Pertti Turtiainen /vänst
medl. Nils-Anders Granvik /sv
Rakel Hiltunen /sd
Esko Kurvinen /saml
Lauri Kähkönen /sd
Kari Kärkkäinen /fkf
Paula Lehtomäki /cent

Kirsi Ojansuu /gröna
Heli Paasio /sd
Aulis Ranta-Muotio /cent
Pekka Ravi /saml
Petri Salo /saml
Kari Urpilainen /sd
Jari Vilén /saml.

Sekreterare vid behandlingen i utskottet var

biträdande sekreterare Jukka Savola.

